

УДК 620.9:005.334.(477)

Биба В.В., к.т.н., доцент, ORCID ID: 0000-0002-0949-206X,
e-mail: bibavv1@ukr.net,

Миняйленко І.В., к.е.н., ст.викладач, ORCID ID: 0000-0002-0388-6199
e-mail: inna.minyaylenko@gmail.com,

Васюта В.Б., к.т.н., доцент, ORCID: 0000-0002-7469-3968,
e-mail: Vasuta_V_B@meta.ua

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

БАР'ЄРИ НА ШЛЯХУ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В УКРАЇНІ

Анотація. Визначено особливості формування енергоефективної моделі держави. Проаналізовано бар'єри щодо підвищення енергоефективності в Україні. Сформовано систему фінансових, соціальних, виробничих, ринкових перешкод на шляху до енергоефективності.

Ключові слова: енергоефективність, бар'єри, фінансові перешкоди, соціальні перешкоди, виробничі перешкоди, ринкові перешкоди.

Byba Volodymyr, Ph.d., Associate Professor, ORCID ID: 0000-0002-0949-206X,
e-mail: bibavv1@ukr.net,

Minialenko Inna, Ph.d., Senior Lecturer Enterprise Economics and Personnel
Management Department, ORCID ID: 0000-0002-0388-6199
e-mail: inna.minyaylenko@gmail.com,

Vasiuta V.B., Ph.d., Associate Professor, ORCID: 0000-0002-7469-3968,
e-mail: Vasuta_V_B@meta.ua

BARRIERS TO INCREASE ENERGY EFFICIENCY IN UKRAINE

Abstract. The peculiarities of the formation of an energy-efficient state model are determined. Barriers to increasing energy efficiency in Ukraine are analyzed. A system of financial, social, production, market barriers to energy efficiency has been formed.

Keywords: energy efficiency, barriers, financial barriers, social barriers, production barriers, market barriers.

У сучасному світі функціонує нова енергоефективна модель держав, для якої характерне більш конкурентне середовище, де вирівнюються можливості для розвитку й мінімізується домінування одного з видів виробництва енергії або джерел та шляхів постачання палива [1, с. 5].

Раціональне або ефективне використання енергетичних ресурсів – це така поведінка економічних суб'єктів, коли енергозабезпечення будівель або технологічних процесів на виробництві підтримується на тому самому рівні за використання меншої кількості енергії.

На сьогодні існує проблема підвищення енергоефективності функціонування нашої держави. Національна економіка витрачає на одиницю ВВП удвічі більше енергоресурсів, ніж у середньому в світі, і у 5 - 8 разів більше, ніж у країнах ЄС [2].

Реалізація ефективної політики підвищення енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива надасть Україні можливість створити умови для зниження рівня енергоємності ВВП, оптимізації структури енергетичного балансу держави.

Однак і досі існують певні бар'єри щодо підвищення енергоефективності в Україні. Їх не можна чітко класифікувати, адже вони пов'язані між собою і мають причинно-наслідковий характер. Тому, серед мікро- і макроекономічних факторів, умовно виокремлюють наступні перешкоди: фінансові, соціальні, виробничі, ринкові [3, 4].

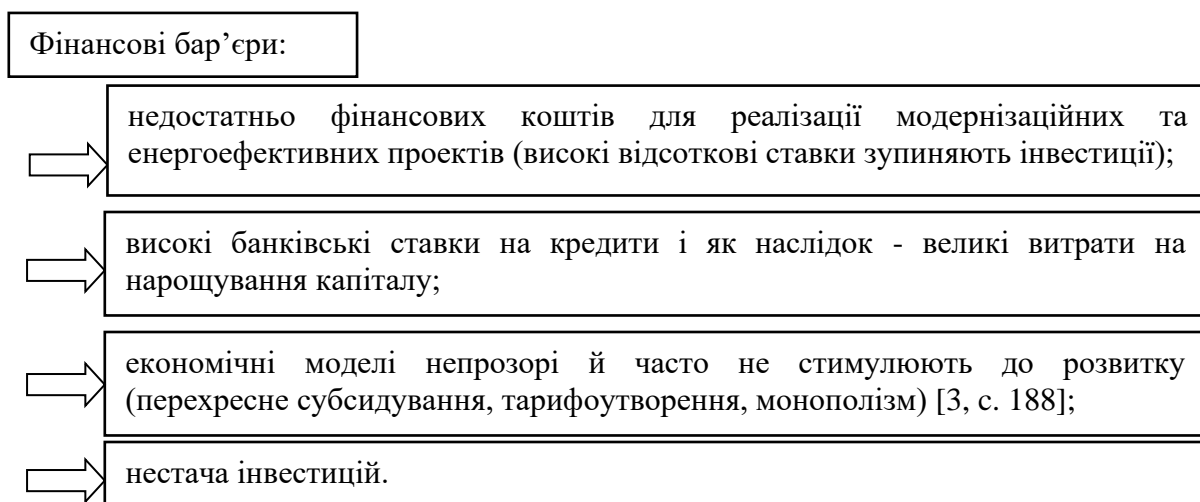

Рис.1. Фінансові бар'єри щодо підвищення енергоефективності в Україні

Підґрунтям для інвестицій у енергозбереження мають бути реформи, демонополізація, прозорість і вдосконалення правових і регуляторних механізмів.

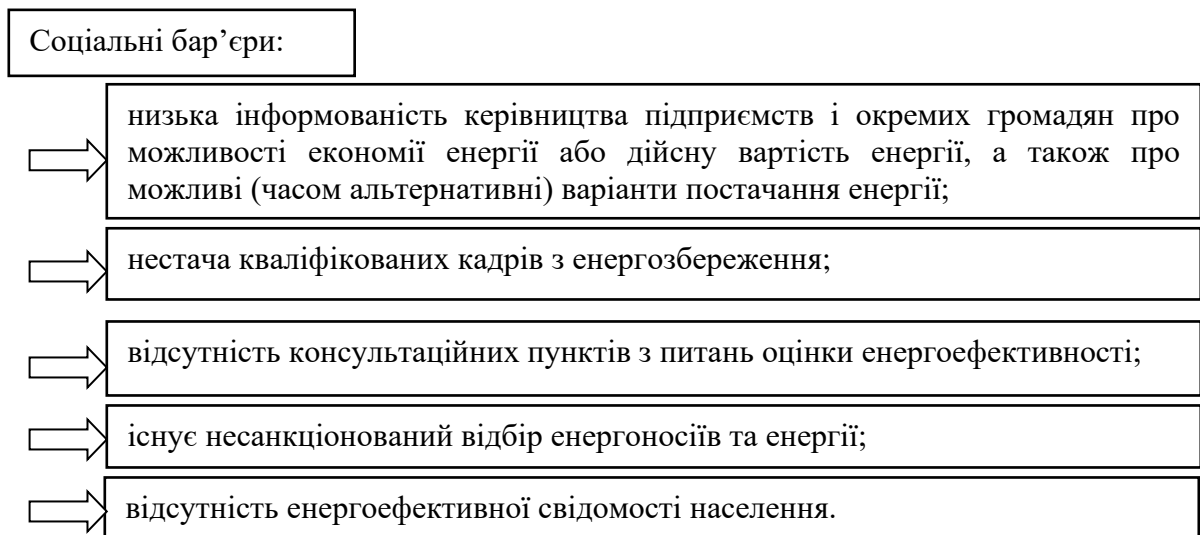

Рис.2. Соціальні бар'єри щодо підвищення енергоефективності в Україні

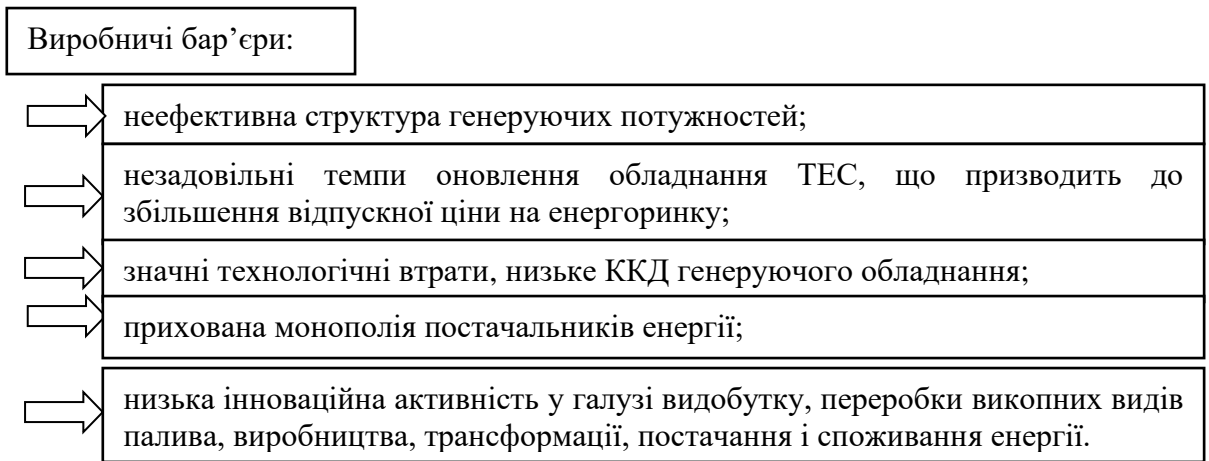

Рис.3. Виробничі бар'єри щодо підвищення енергоефективності в Україні

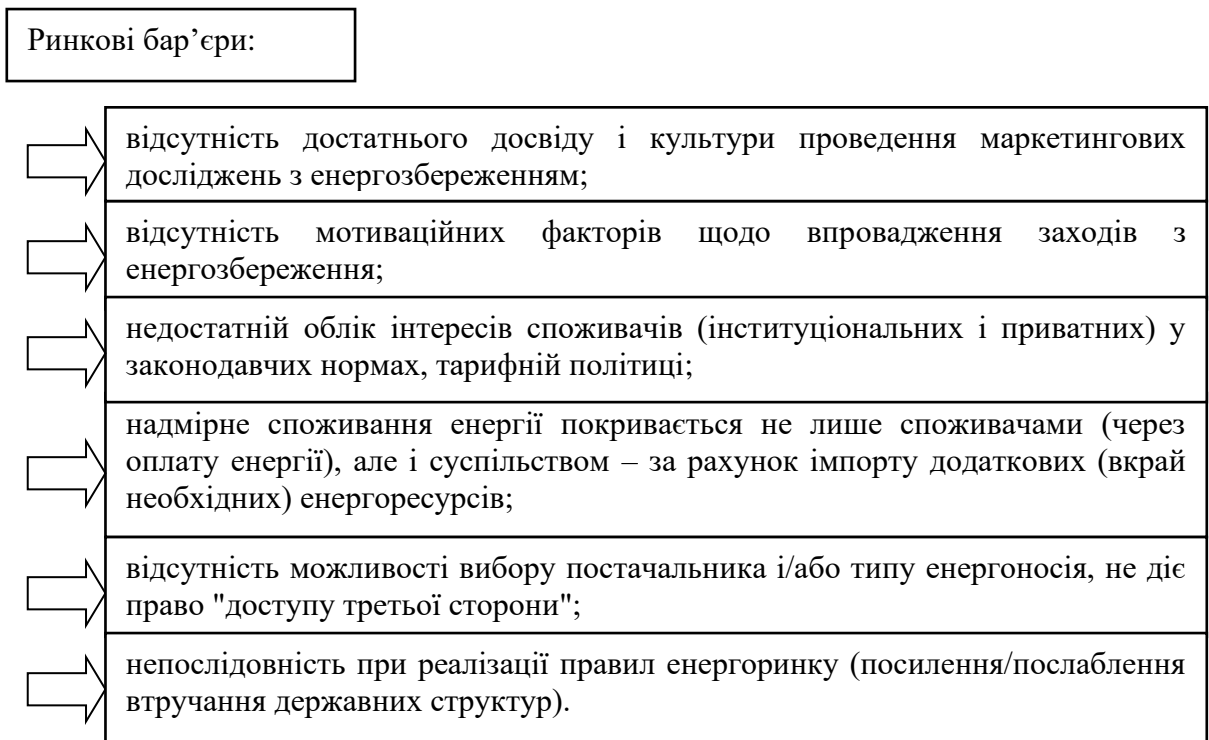

Рис.4. Ринкові бар'єри щодо підвищення енергоефективності в Україні

Висновки. Аналіз бар'єрів на шляху до ефективного енерговикористання в Україні, дозволив визначити, що головною перешкодою є мотивація усіх економічних суб'єктів держави, відсутність контролю підприємств та домогосподарств щодо енергоефективної діяльності, просвіти та стимулювання енергозбереження, енергоаудиту та енергоменеджменту. Тому визначені загрози доцільно врахувати при розробленні державної та регіональних стратегій розвитку на перспективу.

Література

1. *Енергетична стратегія України на період до 2035 року від 18 серпня 2017 р. №605-р.* [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.kmi.gov.ua/ua/npas/250250456>
2. *Енергетична ефективність України. Крайні проектні ідеї [електронне видання]: Проект «Професіоналізація та стабілізація енергетичного менеджменту в Україні» / Уклад.: С.П. Денисюк, О.В. Коцар, Ю.В. Чернецька. – К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. – 79 с.*
3. *Кінаш І. А. Бар'єри на шляху впровадження енергоефективності та енергозбереження підприємств / І. А. Кінаш // Міжнародний науково-виробничий журнал: Сталій розвиток економіки. - 2015. - №3. - с. 185-189.*
4. *Биба В.В., Міняйленко І.В. Особливості фінансування енергозберігаючих заходів: співпраця з ЄС [електронний ресурс] / В.В. Биба, І.В. Міняйленко // Економіка та суспільство. - 2018 №1. – режим доступу до журналу: <http://economyandsociety.in.ua>*